



FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

TEJPIACI KITEKINTÉS

2016. november 29.

Dr. Felkai Beáta Olga
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály

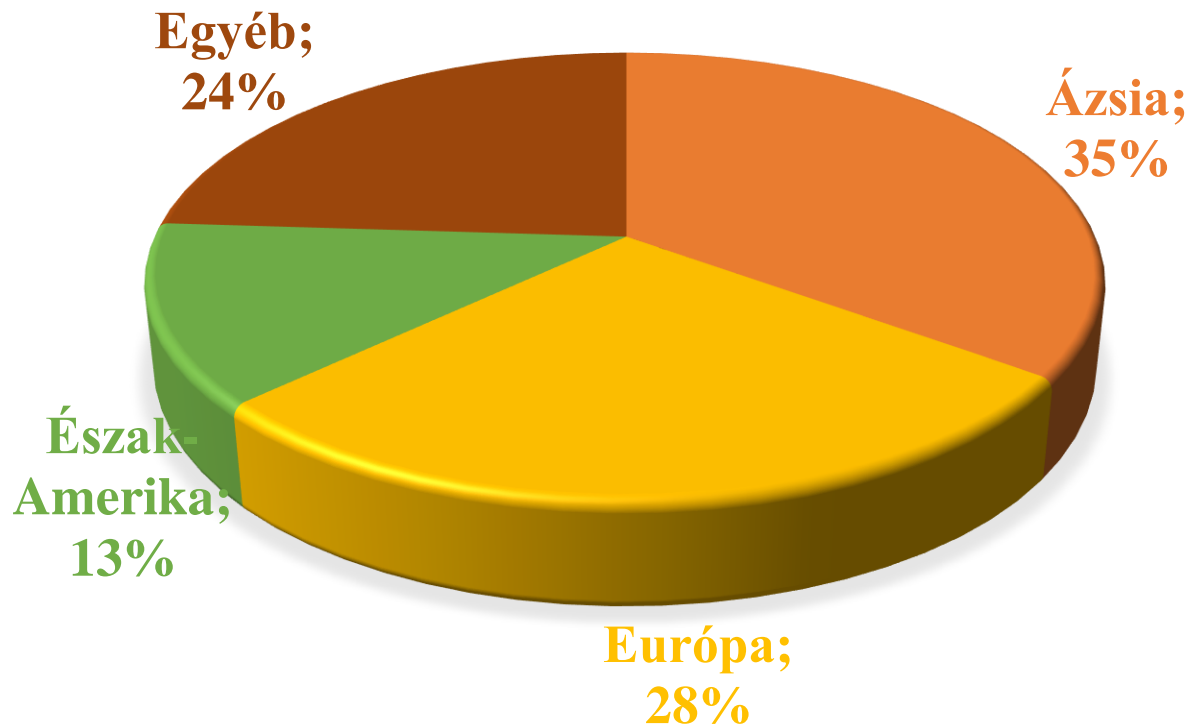


Előadás vázlata

- tejtermékgyártás nemzetközi kitekintés
- élelmiszeripar helyzete
- tejtermékgyártás az élelmiszeriparban
- magyarországi helyzet
- kutatási tapasztalatok

Tejtermelés a világon

- világ globális tejtermelése átlagosan 782 m tonna*;



Tejtermelés a világon

Legnagyobb tejtermelő országok:

- India (18 százalék)
- Usa
- Kína

Exportáló országok:

- Új-Zéland, USA, Németország, Franciaország, Ausztrália és Írország

Importáló országok:

- Kína, Olaszország, Oroszország, Mexikó, Algéria és Indonézia

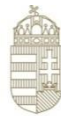
<http://www.fao.org/agriculture/dairy-gateway/milk-production/en/#.WDbsAdLhCCo>



Export – tejtermékek (2015. év)

Sovány tejpor		Zsíros tejpor		Sajt		Vaj	
EU	750	Új-Zéland	1400	EU	700	Új-Zéland	530
USA	563	EU	390	Új-Zéland	325	EU	190
Új-Zéland	410	Argentína	128	USA	303		

Mértékegység egységesen: ezer tonna



Tejtermékgyártás a világban

TOP tejtermékgyártó vállalatok a világban - 2015

	Cégnév	Ország	Forgalom tejtermék- gyártásból (mrd USD)	Tej felhasználása (millió tonna)
1	Nestlé	Svájc	27,8	14-15**
2	Lactalis (Parmalat-tal)	Fro. / Olaszország	19,5	15,0
3	Danone	Franciaország	19,5	8-9**
4	Fonterra	Új-Zéland	18,5	22,0
5	Dairy Farmers of America	USA	17,9	27,8
6	FrieslandCampina	Hollandia	14,8	10,3
7	Arla Foods	Dánia/Svédország	13,6	12,7
8	Saputo	Kanada	9,8	6,0
9	Dean Foods	USA	9,0	10,1
10	Yili	Kína	8,6	4.5-5**



Tejtermelés az EU-ban

- legnagyobb tejtermelő Németország (33,2 m tonna),
- Franciaország (26,3 m tonna),
- Hollandia (13,0 m tonna)
- és Olaszország (12,4 millió tonna) 2014-ben

- *(Magyarország 1,6 millió tonna)*
- 12 200 db vállalkozás, 12,7 m EUR/db/árbevétel

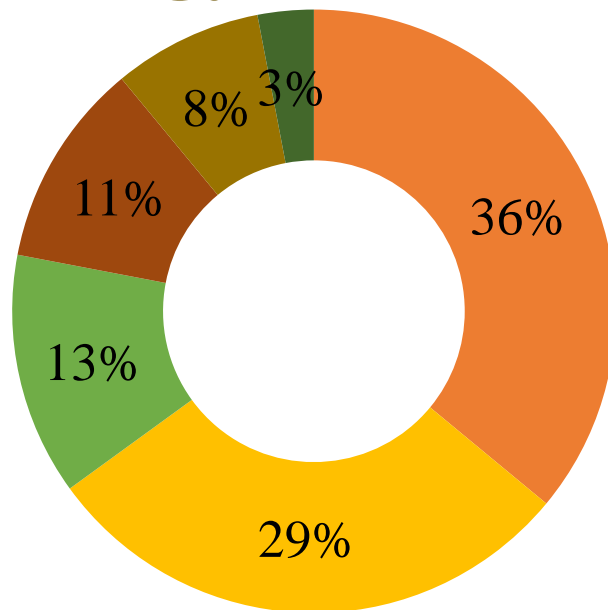


Tejfeldolgozás mutatói az EU-ban

	FR	DE	IT	HU	PL	NL	AT
Egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel, millió EUR	23,4	59,5	5,6	8,9	14,1	35,3	16,9
Egy vállalkozásra jutó alkalmazásban állók száma, fő	44,2	81,1	11,5	61,2	72,7	40,6	33,9
Egy vállalkozásra jutó hozzáadott érték, millió EUR	3,1	6,1	0,8	1,2	1,8	4,3	2,5
A hozzáadott érték aránya a termelési értékből, %	13,8	11,1	14,4	15,1	13,6	13,0	15,7
Egy alk. állóra jutó szem. jell. ráfordítás, ezer EUR	46,9	49,0	41,3	12,0	12,8	57,5	48,8
Munkatermelékenység, ezer EUR/fő (1 főre bruttó HÉ)	69,6	75,2	68,4	19,9	24,1	106,0	72,8



Tejtermékgyártás az EU-ban



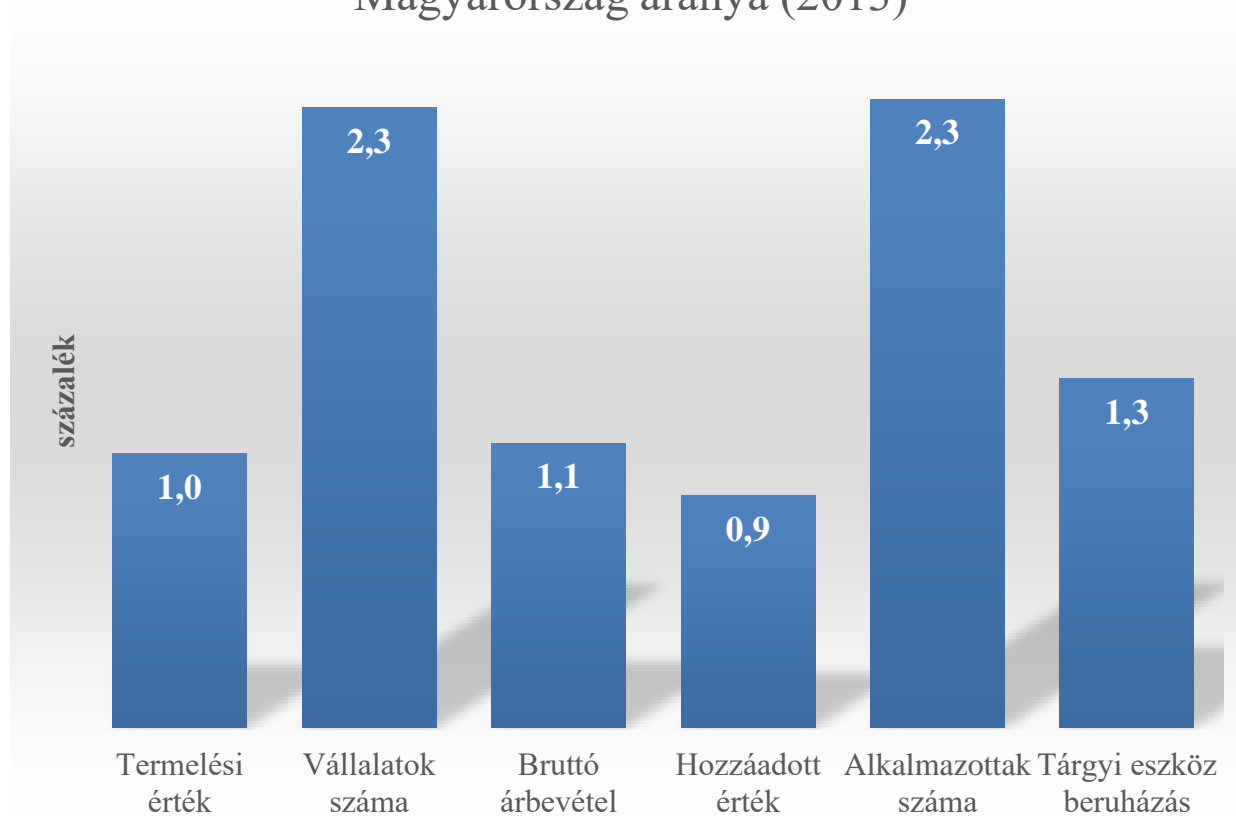
■ sajt ■ vaj ■ tejszín ■ folyadéktej ■ egyéb friss tejtermék ■ tejpor

➤ elhangzottak + Unilever, Sodiaal, Bongrain, Müller, Zott



Magyarország élelmiszeripara az EU-ban

Magyarország aránya (2013)



Forrás: EUROSTAT



Élelmiszeripar számokban

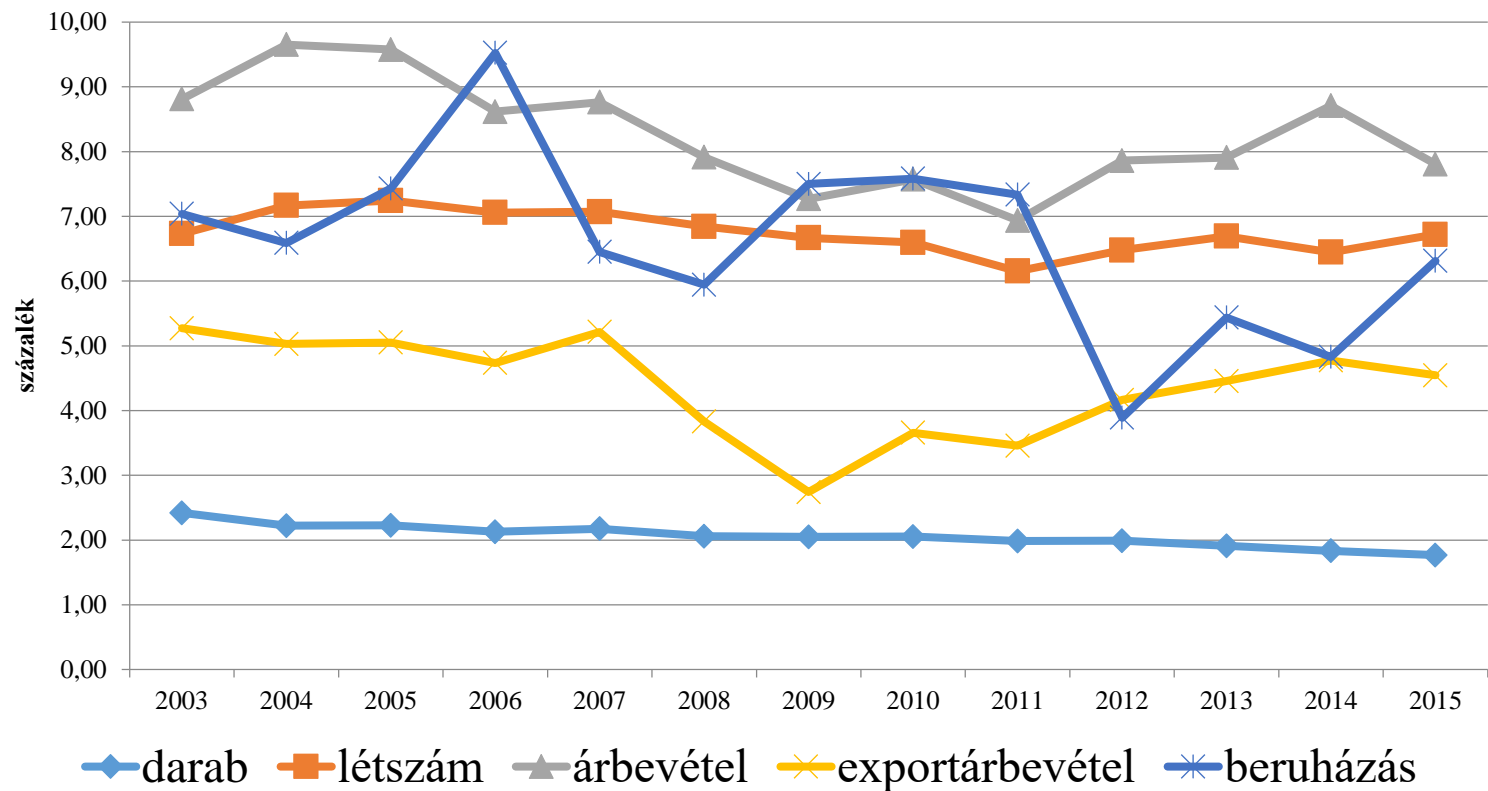
Megnevezés	2011	2012	2013	2014	2015*
üzemszám (db)	5 142	5 128	5 290	5 348	5 208
létszám (fő)	94 842	96 655	95 968	98 581	94 509
árbevétel	3 147	3 409	3 496	3 528	3 599
<i>ebből exportárbevétel</i>	923	1 071	1 174	1 205	1 229
üzemi eredmény	94	76	100	124	142
adózott eredmény	30	46	67	84	118

Forrás: NAV

* A 2015. év adatai még nem tartalmazzák az eltérő üzleti évet vezető vállalkozások értékeit, a pénzügyi értékek mértékegysége milliárd forint.



Tejtermékgyártás az élelmiszeriparban





Tejtermékgyártás meghatározó hazai vállalatai

Sole-Mizo Zrt.	Alföldi Tej Kft.
Kuntej Zrt. – Lactalis	FrieslandCampina Hungária Zrt.
Tolnatej Zrt.	Óvártej Zrt.
Pannontej Zrt.	Szarvasi Mozzarella Kft.
Naszálytej Zrt.	Cserpes Sajtműhely Kft.
Fino-Food Kft.	Kőröstej Csoport



Tejtermékgyártás (1051)

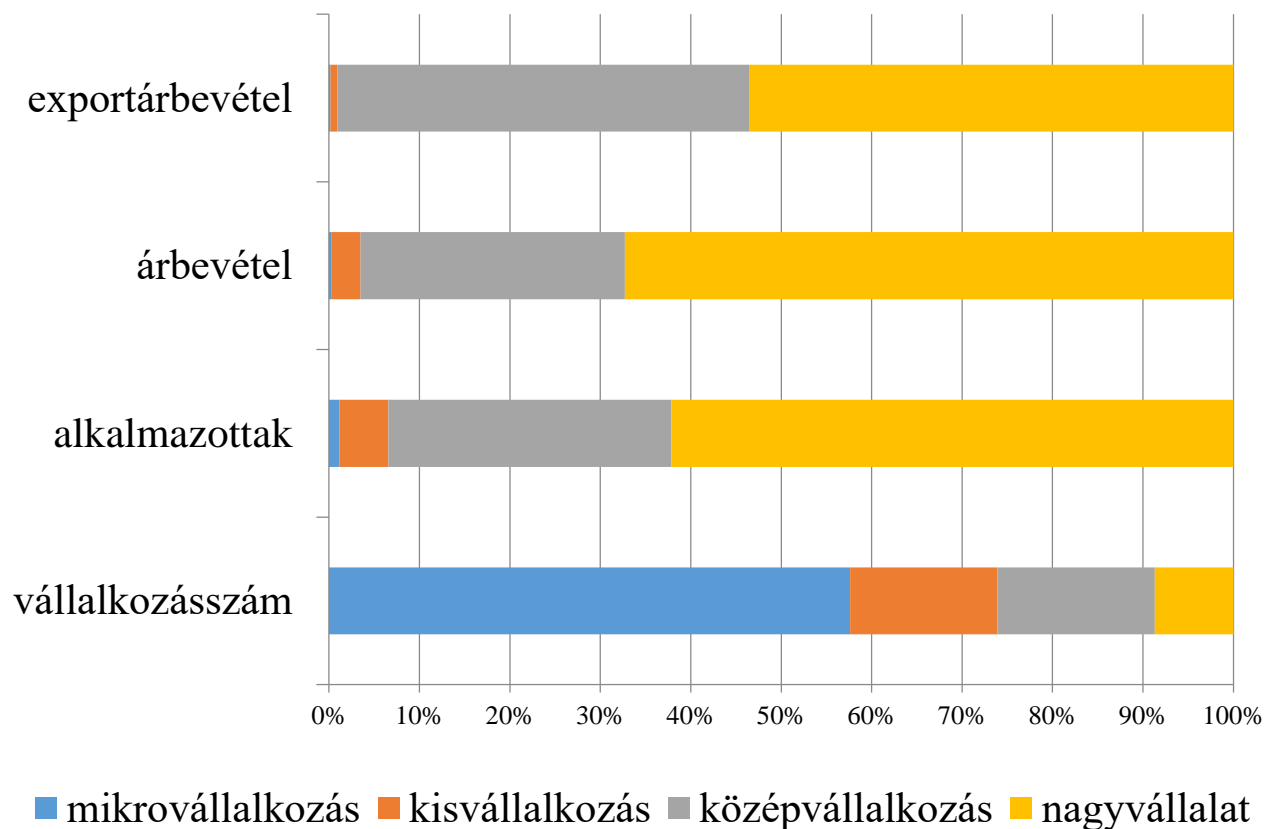
Év	2011	2012	2013	2014	2015
TÉ (%)	9,3	8,8	8,6	9,2	8,5
Üzemszám	102	102	101	98	92
Létszám (fő)	5 837	6 260	6 422	6 354	6 351
Árbevétel*	218,3	268,0	276,0	307,3	281,0
Ebből: export*	31,9	44,6	52,3	57,5	55,9
<i>export aránya (%)</i>	<i>14,63</i>	<i>16,64</i>	<i>18,92</i>	<i>18,71</i>	<i>19,89</i>
Üzemi eredmény*	-2,0	1,1	4,2	3,6	10,1
Adózott eredmény*	-6,5	0,3	1,5	1,5	8,3

**mrd HUF*

Forrás: NAV



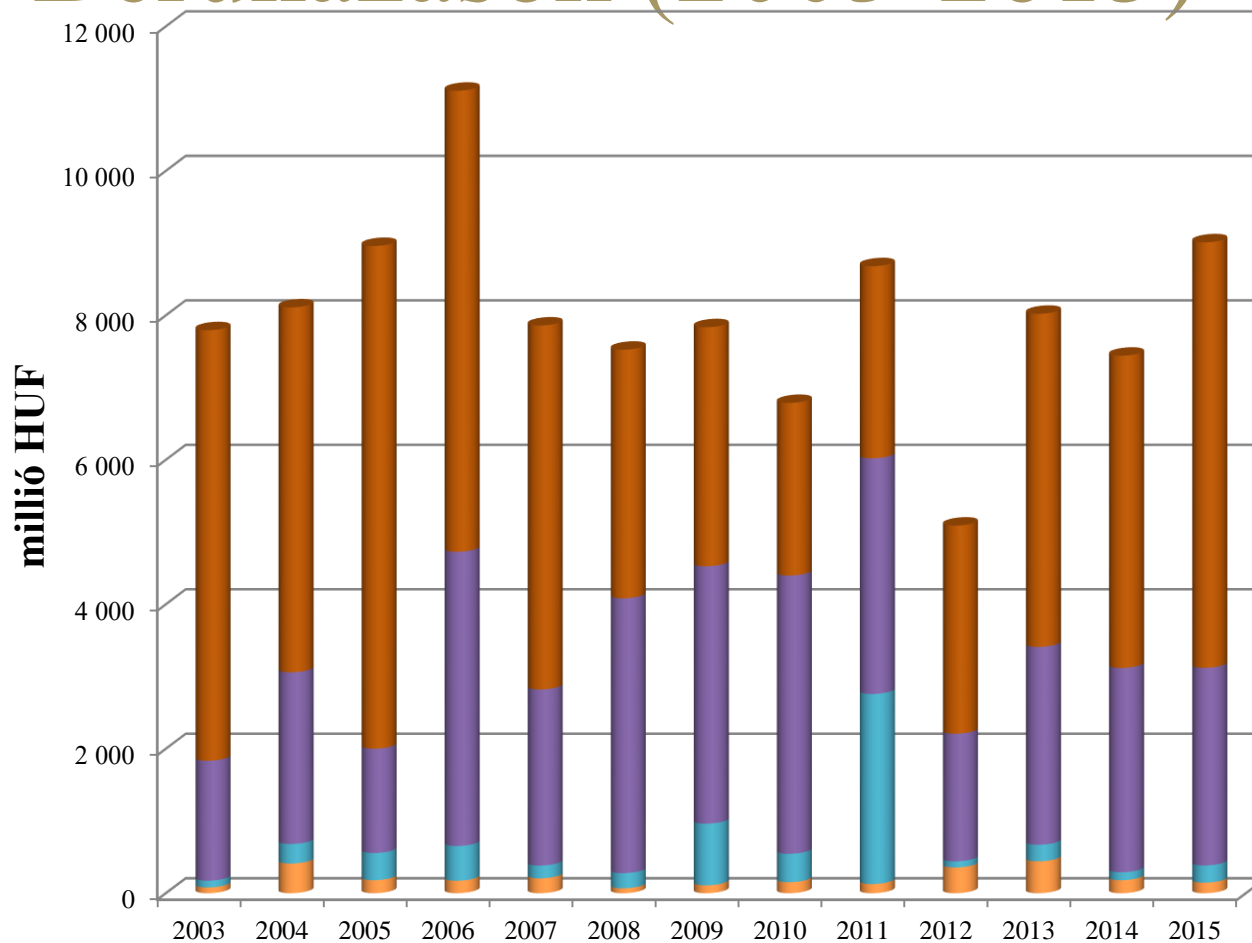
Vállalati méret szerinti megoszlás a főbb paraméterek tekintetében (2015. év)



Forrás: NAV



Beruházások (2003-2015)



Forrás: NAV



Külföldi tulajdon jelenléte a tejtermékgyártásba (2010-2015*)

Év	Vállalkozások száma (db)	Létszám (fő)	Árbevétel (mrd Ft)	Exportárbevétel (mrd Ft)	Jegyzett tőke (mrd Ft)	Beruházás (mrd Ft)
2010	11	3 311	134,8	24,1	11,4	3,4
2011	15	3 284	138,8	28,6	13,1	5,4
2012	12	2 500	106,8	25,6	9,1	2,2
2013	13	2 180	90,6	20,4	9,3	2,5
2014	11	1 923	89,0	20,5	9,2	1,8
2015	8	1 354	63,2	16,0	7,5	0,9

Forrás: NAV



Pénzügyi mutatók (2013-2015*)

Megnevezés	2013		2014		2015*	
	1051	ÉLIP	1051	ÉLIP	1051	ÉLIP
Tőkeerősség	36,08	38,42	36,09	38,55	45,09	40,12
Eladósodottság	59,08	57,70	58,40	57,18	50,70	55,58
Létszám arányos árbevétel**	43 040	36 424	48 366	35 793	44 246	38 080
Létszám arányos ü. e.**	654	1 044	558	1 265	1 598	1 502
Létszám arányos a. e. e.**	298	803	313	981	1 436	1 406
Árbevétel arányos ü. e. ***	1,52	2,87	1,15	3,53	3,61	3,94
Árbev. arányos a. e. (ROS)***	0,59	1,92	0,5	2,38	2,93	3,28
Likviditási ráta	1,08	1,21	1,21	1,21	1,42	1,35

** eFt/fő

*** Ft/100 Ft

Forrás: NAV



Export/import sajátosságai

- élelmiszeriparban a cégek 20 százaléka exportál, itt több mint 30 százalék
- exportárbevétel aránya 13-18 százalék (elmarad az élelmiszeripari átlagtól)

Év

Összesen (millió eurót)

2011	Export	238,76
	Import	333,46
2012	Export	243,80
	Import	278,37
2013	Export	282,49
	Import	308,32
2014	Export	279,67
	Import	324,97
2015*	Export	238,40
	Import	284,47



Export/import sajátosságai

Termék (tonnában)	2011		2012		2013		2014		2015*	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
0401 Tej és tejszín nem sűrítve, nem édesítve	480 248	189 230	463 380	128 728	432 503	99 383	427 678	116 425	419 150	103 443
0402 Tej és tejszín sűrítve vagy édesítve	371	16 226	660	14 591	270	12 814	676	12 465	238	7 393
0403 Író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir...	10 788	39 345	7 216	36 918	7 059	42 065	4 589	38 746	2 640	43 016
0404 Tejsavó sűrítve, cukrozva vagy más édesítőanyag hozzáadásával...	26 268	3 995	27 837	4 532	31 393	5 519	31 694	7 540	31 511	7 616
0405 Vaj és tejből nyert más zsír és olaj; kenhető tejkészítmények /vajkrém/	1 232	5 993	806	5 897	913	5 954	1 194	7 341	709	7 209
0406 Sajt és túró	13 750	45 716	17 022	42 681	20 571	45 083	20 995	47 660	21 661	49 787



Kutatási eredmények – Alapanyag-ellátás

- nagyméretű feldolgozók nagy volument adó beszállítók
- eltérő termelői árak
- szerződéses fegyelem hiánya
- folyadéktej export
- kisebb feldolgozók – saját termelés
- szövetkezeti tulajdon hiánya



Kutatási eredmények – Alkalmazott technológia

- technológiai lemaradás Nyugat-Európához
- gyakori a használt gépek vásárlása
- fejlesztés a gyártási környezetben is
- eltérő kapacitáskihasználtság (63,2 százalék)
- szűk keresztmetszet: kereslet és minőségi alapanyag



Kutatási eredmények – Beruházás, innováció, pályázat

- eltérő beruházási stratégiák
- forráshiány, területi sajátosságok
- jellemző beruházási célok: bővülő kibocsátás, javuló kapacitáskihasználás, diverzifikáló tevékenység
- innováció – termékinnováció



Kutatási eredmények – Saját márkás termékek, védjegyek, földrajzi árujelzők

- saját márkás termék gyártása (előnyök, hátrányok)
- fogyasztói árérzékenység
- UHT-tej, túró, tejföl, trappista – magas saját márkás arány



A saját márkás tejtermékek előfordulása értékesítési hely és gyártó összefüggésében*

Cégnevek	Tesco	Auchan	Metro	Spar	Aldi	Lidl	CBA	Reál	Coop	Penny
Alföldi Tej	X	X		X	X			X	X	X
Danone				X	X					X
Fino-Food						X				
Friesland	X	X		X	X					X
Nádudvari		X	X	X		X				
Naszálytej	X	X		X		X	X			
Óvártej	X									
Pannontej	X	X							X	X
Sole-Mizo	X	X	X	X		X	X		X	X
Tolnatej	X		X	X	X					X



Kutatási eredmények – Foglalkoztatás

- képzetlen munkaerő hiánya
- szakképzett munkaerő hiánya
- sajtómester hiány
- képzés megszűnése
- területi és iparági sajátosságok
- gépesítés



Megnevezés – KSH	Havi bruttó átlagkereset	Havi nettó átlagkereset
(TEÁOR '08 szerint)	(Ft/hó/fő)	(Ft/hó/fő)
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	218 582	143 172
Ezen belül:		
Élelmiszergyártás	204 906	134 215
ebből:		
Húsfeldolgozás, -tartósítás	166 506	109 063
Baromfihús feldolgozása, tartósítása	179 267	117 420
Hús-, baromfihús-készítmény gyártása	210 787	138 066
Gyümölcs-, zöldség-feldolgozás, és -tartósítás	201 796	132 178
Növényi, állati olaj gyártása	446 073	292 178
Tejfeldolgozás	241 350	158 084
Malomipari termék, keményítő gyártása	266 543	174 587
Pékáru, tésztafélék gyártása	163 783	107 280
Kenyér, friss pékáru gyártása	147 806	96 815
Tartósított lisztes áru gyártása	214 896	140 757
Tésztafélék gyártása	194 171	127 184
Cukorgyártás	313 189	205 139
Édesség gyártása	209 875	137 471
Takarmány gyártása	262 021	171 624
Italgyártás	306 273	200 609
ebből:		
Szőlőbor termelése	205 694	134 729
Sörgyártás	377 418	247 208
Üdítőital, ásványvíz gyártása	368 932	241 650
Dohánytermék gyártása	334 674	219 211

Kutatási eredmények – Értékesítés

- tájékozatlan fogyasztók
- árérzékenység
- fogyasztási szokások
- irány: kiskereskedelmi láncok, kisebb méretben saját bolt
- különleges termékek (előny, hátrány)
- export!



Fogyasztás (2015)

Fogyasztási főcsoportok	Kiadás (Ft)	Szerkezet, %
Kenyér és cereáliák	2 782	14,4
Hús	5 319	27,6
Hal és tenger gyümölcsei	194	1,0
Tej, tejtermék, tojás	3 115	16,2
Olajok, zsiradék	809	4,2
Gyümölcs	1 424	7,4
Zöldség, burgonya	1 943	10,1
Cukor, édesség	983	5,1
Egyéb élelmiszer	740	3,8
Kávésző, tea, kakaó	640	3,3
Ásványvíz, üdítő	1 317	6,8



Azóta...

- piaci viszonyok változása (gyártók oldaláról)
- tejkvóta kivezetés, piaci intézkedések (támogatás tejtermelőknek)
- VP, GINOP leginkább
- szakképzéses rendelet változása (3 szint ismét)
- marketing, NAP
- együttműködés NÉBIH, NAV és Tejtermék-tanács között



FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmüket!
